

Gregula
obrt za savjetovanje i
prstenovanje ptica

Projekt prstenovanja mladih roda, *Ciconia ciconia*, na području Parka prirode Lonjsko polje

Izvještaj za 2018.

Zagreb, 2018.

Nositelj projekta: Javna ustanova Park prirode Lonjsko Polje

Izvoditelj projekta: Gregula – Obrt za savjetovanje i prstenovanje ptica
Kikićeva 9
Zagreb
OIB: 33560772071

Voditelj projekta: Dr. sc. Luka Jurinović, mag. biol.
Kikićeva 9
10000 Zagreb
Tel.: 095/814-77-88
e-mail: luka.jurinovic@gmail.com

Autori studije:

Dr. sc. Luka Jurinović, mag. biol. – terenska istraživanja, tekst, obrada podataka
Dunja Delić, mag. oecol. – terenska istraživanja, tekst, obrada podataka
Biljana Ječmenica, mag. oecol. et prot. nat. – terenska istraživanja, tekst, obrada podataka

Suradnici:

Zavod za ornitologiju HAZU – koordinacija prstenovanja u Hrvatskoj
HEP – ustupanje kamiona s dizalicom

Konačni izvještaj izrađen je na temelju ugovora KLASA 641-02/18-01/07, URBROJ 2176-144-05/01-18-1 između JU PP Lonjsko Polje i Obrta Gregula od 24.05.2018. godine.

Napomena: uz izvještaj dostavljamo i 20 fotografija sa istraživanja, *shape file*-ove te ispunjene tablice koje potražuje HAOP.

Preporučeni način citiranja:

Jurinović, L., Delić, D., Ječmenica, B., (2018.): Prstenovanje mladih roda, *Ciconia ciconia*, na području Parka prirode «Lonjsko polje»; **Izvještaj za 2018. Obrt Gregula. Zagreb. 13 str.**

UVOD

Ovo je istraživanje provedeno na zahtjev Javne ustanove Park Prirode Lonjsko Polje, sa ciljem prstenovanja mladunaca rode u naseljima na području Parka prirode Lonjsko polje – Čigoč, Kratečko, Mužilovčica, Suvoj, Lonja, Mlaka, Košutarica, Puska, Krapje, Drenov Bok, Jasenovac, Osekovo i Stružec u 2018. godini. Istraživanje je financirano od strane Javne ustanove Park Prirode Lonjsko Polje.

Projekt obuhvaća prebrojavanje gnijezda u navedenim naseljima te prstenovanje mladih roda u gnijezdu metalnim i plastičnim prstenovima. Prstenovanje se provodi na način da se prstenovača, uz pomoć posebne hidraulične dizalice s košarom, dignu do razine gnijezda radi samog prstenovanja. Kamione s dizalicama su ovisno o naselju osigurale Elektre Sunja, Novska i Popovača. Na svakom gnijezdu se zapisuje broj jaja, odnosno ptica u gnijezdu, te ako su ptici dovoljno veliki ih se prstenuje (Slika 1.).

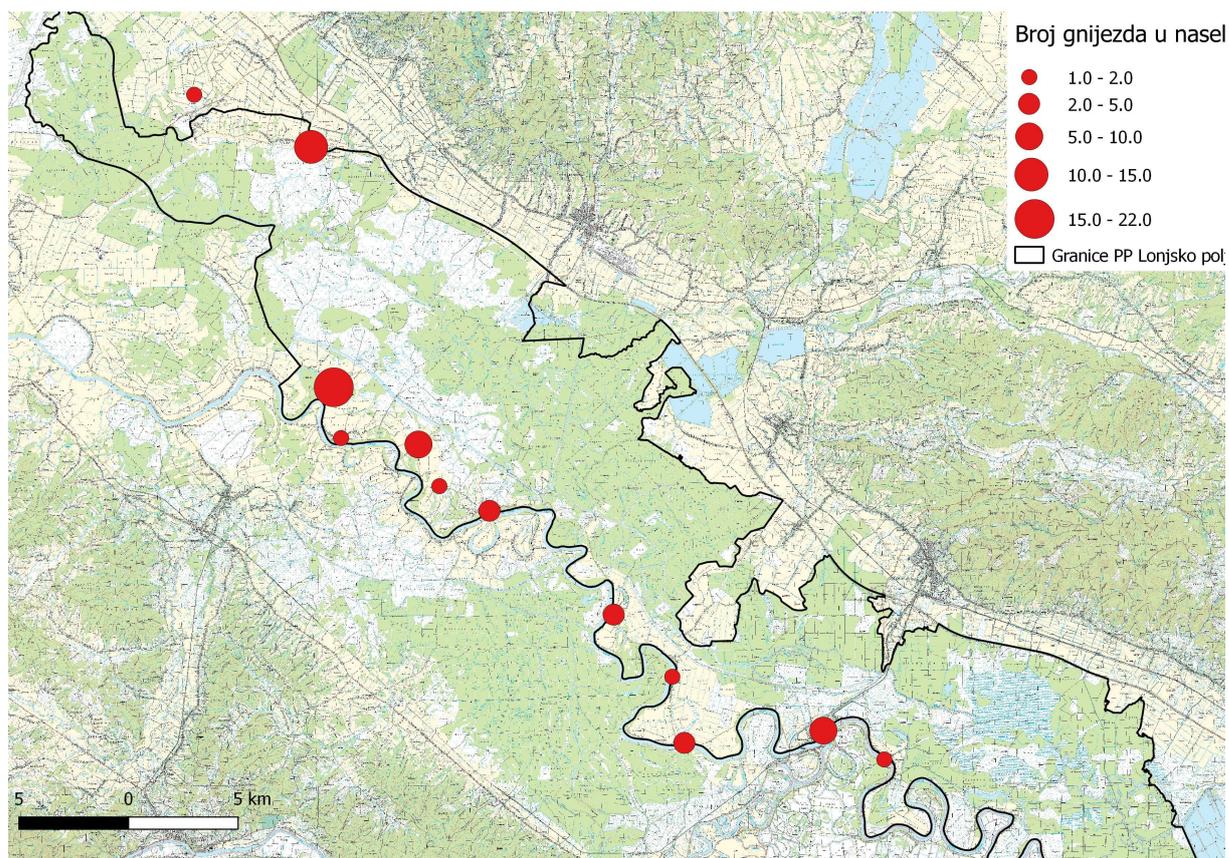
Slika 1. Prstenovanje roda u gnijezdu u naselju Mužilovčica.

Rezultati

Terenska istraživanja provedena su u razdoblju od 11. do 20. lipnja 2018. godine. Na slici 1. prikazana je karta Parka s ukupnim brojem aktivnih gnijezda po naseljima prema podacima JU PP Lonjsko Polje.

Slika 1. Karta rasprostranjenosti i brojnosti gnijezda roda u Parku prirode Lonjsko polje.

Ukupno je zabilježeno 68 aktivnih gnijezda. Hrvatska populacija roda broji 1100 – 1300 pari (Barišić i sur. 2010) što znači da populacija rode u Parku čini 5,2 – 6,2 % hrvatske gnijezdeće populacije. Točan broj gnijezda i prstenovanih ptica po naseljima dan je u Tablici 1. U prilogu su detaljne karte s položajima svih obiđenih gnijezda.

Valja napomenuti da zbog kvara na kamionu s košarom nije bilo moguće obići i prstenovati neka gnijezda u selu Drenov Bok te sva gnijezda u selu Puska.

Tablica 1. Broj aktivnih i prstenovanih gnijezda po naseljima u Parku u 2018. godini. (Napomena: U posljednjem stupcu su podaci prikupljeni od strane JU PP Lonjsko Polje tijekom njihovog monitoringa, dok su u ostalim stupcima podaci prikupljeni ovim istraživanjem)

	Pregledana aktivna gnijezda	Broj ptica	Broj ptica po gnijezdu	Prstenovana gnijezda	Prstenovani ptici	Broj ptica po prstenovanom gnijezdu
Mlaka	0	-	-	-	-	-
Košutarica	2	5	2,5	2	5	2,5
Jasenovac	7	29*	4,14	5	21	4,2
Drenov Bok	3	11	3,67	2	6	3
Krapje	1	2	2	-	-	-
Puska	3	10	3,33	-	-	-
Lonja	5	18	3,6	4	14	3,5
Suvoj	1	4	4	1	4	4
Mužilovčica	10	33	3,3	9	30	3,33
Kratečko	2	7	3,4	2	7	3,5
Čigoč	22	71	3,23	21	66	3,14
Osekovo	11	29	2,64	5	13	2,6
Stružec	1	2	2	1	2	2
ukupno	68	192	3,15	52	168	3,18

*U podacima za Jasenovac je dodano i jedno gnijezdo koje je imalo 3 jaja

Kako je ranije spomenuto, tijekom 2018. godine u Parku prirode Lonjsko polje bilo je 68 aktivnih gnijezda roda. Detaljna karte s položajem gnijezda se nalaze u prilogu. Pošto su neka gnijezda bila previsoka za dizalicu, ili vlasnici nisu dopustili ulazak u svoje dvorište, mlade rode su prstenovane u 52 gnijezda i to ukupno 168 ptica. Prosječna uspješnost gniježđenja je bila 3,15 ptica po pregledanom aktivnom gnijezdu (3,18 po prstenovanom gnijezdu). Najveća uspješnost je zabilježena u Jasenovcu (4,14), dok je najniža zabilježena u Stružcu i Krapju (2,00).

Usporedimo li brojeve s prošlom gnijezdećom sezonom, vidi se da je u 2018. godini manji broj gnijezda bio aktivan, međutim imali su veći broj ptica. Ukupno je bilo 14 aktivnih gnijezda manje u Parku ili 17,0 %. Broj ptica veći je za 15, odnosno 8,5 % više nego prošle godine. Ukupna uspješnost porasla je za 0,40 ptica po gnijezdu ili 14,5 %. Ovaj pomak vidljiv je u većini sela u Parku. Sva sela su imala ili manji ili jednak broj aktivnih gnijezda kao prošle godine. Samo su dva sela imala manje ptica ove godine i to Krapje (2 naprema 3 prošle godine) i Puska (10 naprema 11). Pošto je u Krapju bilo aktivno samo jedno gnijezdo automatski je i uspješnost bila manja nego lani, no u Puski je, uz 1 gnijezdo manje i jednog ptica manje, uspješnost bila veća (3,33 naprema 2,75 ptica po gnijezdu). Najveće povećanje u uspješnosti

zabilježeno je u Jasenovcu (za 1,64 ptica po gnijezdu ili 65,6 %) i Čigoču (za 1,09 ptica po gnijezdu ili 53,4 %).

Zaključno ovo je bila puno uspješnija gnijezdeća sezona za rode nego ona 2017. godine. Uzrok tome najvjerojatnije, među ostalim, leži u nadprosječnim razinama vode u ovom dijelu zemlje, što automatski za sobom povlači i bolje uvjete za razmnožavanje mnogih životinja koje rode koriste u prehrani. O smanjenju broja aktivnih gnijezda možemo samo nagađati, no činjenica je da su neke gnijezda propala jer su se srušili krovovi na kojima su stajala, a ne treba smetnuti i to da su možda neka gnijezda propala zbog vremenskih neprilika, kao i stradavanje odraslih roda na seobi. Svakako, bilo bi dobro postaviti još pokoju platformu za gniježđenje u selima gdje je pao broj aktivnih parova roda (npr. Čigoč i Mužilovčica) kako bi tamo ponovo počele gnijezditi.

Literatura

Barišić, S., Ćiković, D., Kralj, J., Sušić, G., Tutiš, V., Radović, D., Budinski, I., Crnković, R., Delić, A., Dumbović, V., Grlica, I.D., Ilić, B., Jurinović, L., Krnjeta, D., Leskovar, K., Lisičić, D., Lolić, I., Lukač, G., Mandić, K., Mikulić, K., Mikuska, T., Piasevoli, G., Radalj, A., Ružanović, Z., Ščetarić, V., Šetina, M., Tomik, A. (2010): Population estimates for SPAs

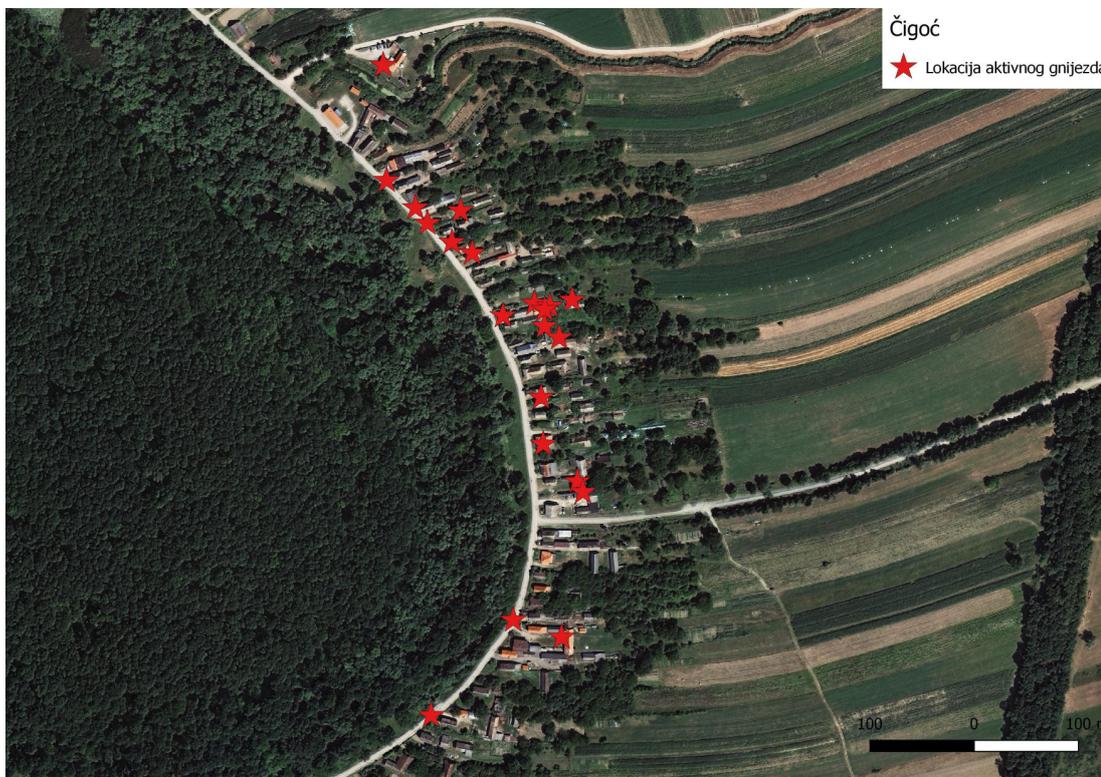
Jurinović, L. (2016): Izvješće o prstenovanju roda, *Ciconia ciconia*, na području PP „Lonjsko Polje“ u 2016. godini.

Jurinović, L., Ječmenica, B., Taylor, L. (2017.): Prstenovanje mladih roda, *Ciconia ciconia*, na području Parka prirode «Lonjsko polje»; Izvještaj za 2017. Udruga za biološka istraživanja – BIOM. Zagreb. 19 str.

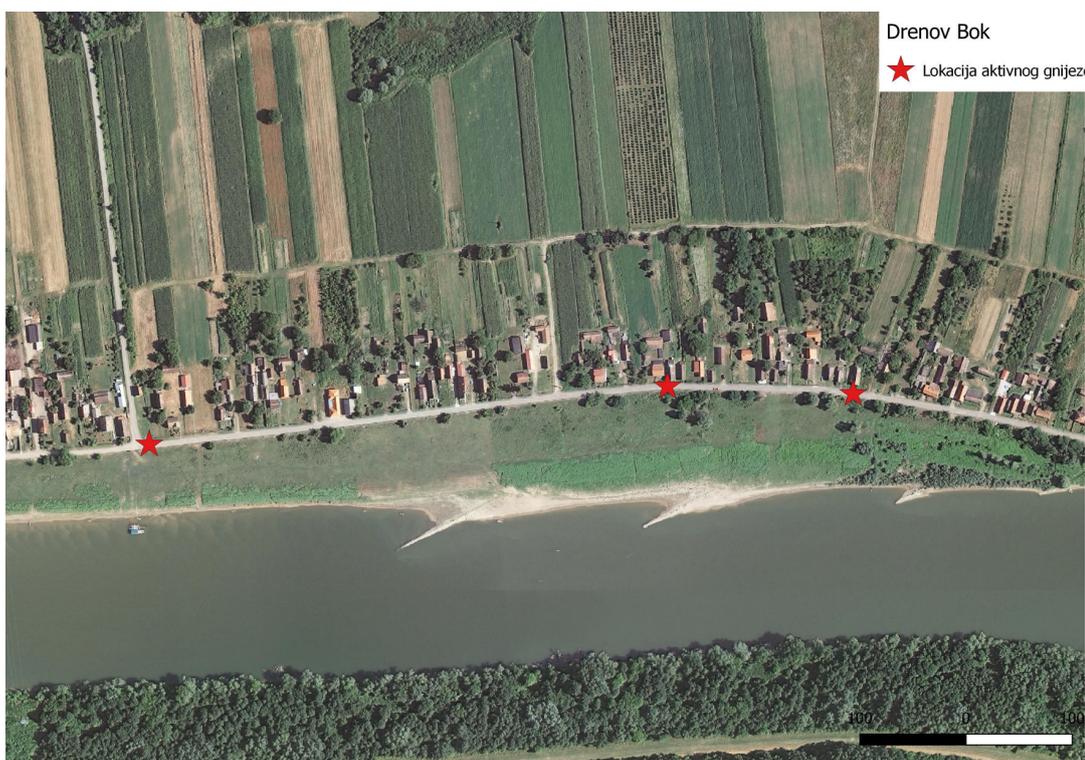

Prilozi

1) Položaj aktivnih gnijezda u selu Čigoč

2) Položaj aktivnih gnijezda u selu Drenov Bok

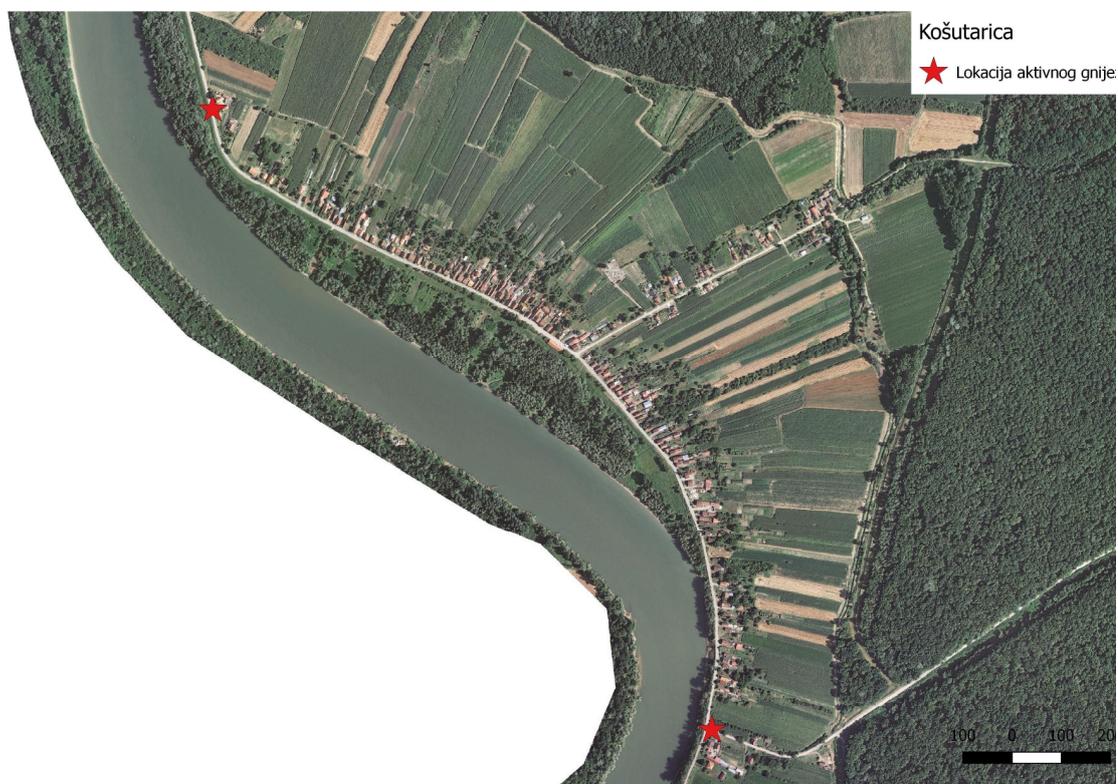

3) Položaj aktivnih gnijezda u selu Jasenovac

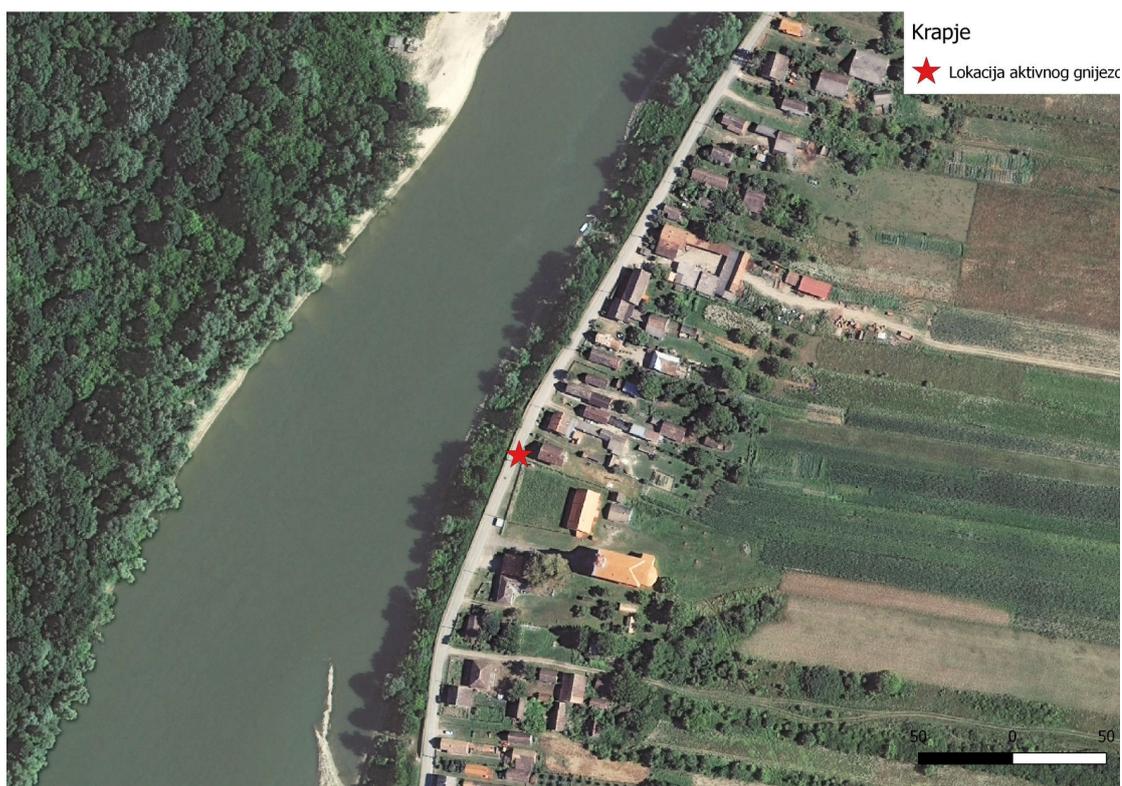

4) Položaj aktivnih gnijezda u selu Košutarica

5) Položaj aktivnih gnijezda u selu Krapje

6) Položaj aktivnih gnijezda u selu Kratečko

7) Položaj aktivnih gnijezda u selu Lonja

8) Položaj aktivnih gnijezda u selu Mužilovčica

9) Položaj aktivnih gnijezda u selu Osekovo

10) Položaj aktivnih gnijezda u selu Puska

11) Položaj aktivnih gnijezda u selu Stružec

12) Položaj aktivnih gnijezda u selu Suvoj

